

A close-up portrait of a man with dark hair, wearing a blue button-down shirt. The lighting is dramatic, coming from the side, casting shadows on his face. The background is dark and out of focus.

עיקרי חוכנית ברק

לישראל טובה יותר.

אני מאמין במדינת ישראל,
אני מאמין באזרחי מדינת ישראל.

אני מאמין במדינת ישראל ובאזרחי מדינת ישראל. הנהגה נכונה תוביל את מדינת ישראל להיות מדינה בטוחה יותר וצודקת יותר; מדינה הנהנית מפריחה כלכלית ומבטיחה לכל אזרחיה חינוך, בריאות ותעסוקה.

מדינת ישראל נתונה כיום בידי מנהיגות חלשה וחסרת אמינות. אנו זקוקים להנהגה אמיצה וחזקה שאפשר לסמוך עליה, מנהיגות שתצעיד את כולנו, יחד, לעתיד של שלום, בטחון ופריחה כלכלית.

אסור שקשיי הרגע יאפילו על ההישגים האדירים ויוצאי הדופן אותם השגנו בחמישים שנות המדינה. עלינו לזכור היכן היינו לפני יובל שנים; ישוב זעיר הקולט עליה מכל קצוות תבל, ואיזו כברת דרך, חסרת תקדים בהיסטוריה האנושית, עשינו בזמן כה קצר. אני מלא תקווה ואמונה כי מדינת ישראל יכולה לעלות על דרך המלך, להגשים את יעדיה החברתיים, הכלכליים והמדיניים, ולתפוס את המקום הראוי לה בזירה הבינלאומית.

באופטימיות ובשיקול דעת, אני מציע לכם דרך שתאפשר לנו לשקם את נזקי השלטון הנוכחי ולבנות גשר שיצעידנו למאה העשרים ואחת: המאה השניה של הציונות והיובל השני של עצמאות ישראל.

על מנת להצליח במשימה זו עלינו לדעת לאן מועדות פנינו, להתוות דרך וקווי מתאר ברורים, ולהציב יעדים בני השגה. זו מטרת התוכנית שעיקריה מובאים לפניכם.

**תוכנית ברק מתווה דרך
לבניית ישראל חזקה מבית ומחוץ, ישראל
שצועדת קדימה ושולטת בגורלה.**

אני קורא לניסוח אמנה חברתית חדשה המציגה את ערכי השרות והתרומה

אני קורא לניסוח אמנה חברתית חדשה בין כל אזרחי ישראל: חילונים ודתיים, עולים וותיקים, מזרחיים ואשכנזים, ימין ושמאל, יהודים ושאינם יהודים. אמנה שתחליף את הסטטוס-קוו הישן בהסכמה חברתית חדשה המבוססת על פתיחות ורגישות חברתית, על תמיכה בחלשים ועל שותפות שווה בין שונים. אמנה המציגה את ערכי השרות והתרומה לחברה כערכי היסוד של החברה הישראלית.

עם פרוש שנת החמישים אנו מוצאים מדינה חדשה, שונה ומרתקת. עלינו לקיים עם כל אזרחי ישראל רב-שיח קשוב שעיקרו סובלנות, כבוד ופתיחות לצבעים, לצלילים, ולהוויה התרבותית היחודית של כל קבוצה. רב-שיח שיוביל להסכמה חברתית חדשה, ולבניית מדינה יהודית ודמוקרטית בה יש מקום לבני כל העדות והדתות.

במדינה כמו שלנו, מדינה קטנה שאזרחיה מגינים עליה תוך סיכון חייהם בלי הבדל הכנסה, מוצא או רקע, נדרשת רגישות אנושית וסולידריות חברתית. אני מאמין כי אנחנו יכולים לבנות מדינה המעמידה במרכז את האדם, את צרכיו ושאיפתיו ושומרת באדיקות על זכויות וחירויות הפרט. מדינה מודרנית המנוהלת באורח יעיל ומחליפה מערכת שלטון בירוקרטית וריכוזית במערכות אזרחיות יעילות ונגישות לאזרח; מדינה המנהלת פוליטיקה אחראית, פתוחה והגונה.

אזרחי ישראל, אני מבקש את אמונכם על מנת שיחד נוכל להצעיד את מדינת ישראל לעתיד טוב יותר.

**אני מציע לכם מנהיגות חדשה המבוססת על שלושה עקרונות:
אחריות, אמינות ונאמנות**

א. ב. כ.
אהוד ברק
יו"ר העבודה

לקהילה כערכי היסוד של החברה הישראלית.

שלום וביטחון

אני מתחייב להמשיך את דרכו של יצחק רבין ז"ל. כמוהו אני מושיט יד אמיצה לאויבינו מתוך אמונה שזוהי הדרך היחידה להשגת בטחון אמיתי ושגשוג כלכלי למדינת ישראל.

אלו עקרונותיה של תוכנית ברק בתחום השלום והביטחון:

נחדש את התהליך המדיני על בסיס הסכמי אוסלו

תהליך אוסלו הוא המסגרת היחידה להשגת פיוס היסטורי בין שני העמים. ביסודו רעיון השלבויות, ההדרגתיות וההדדיות. מקום בו לא יהיה תהליך מדיני לא יהיה ביטחון. במקום בו לא יהיה ביטחון, יהיה עול הביטחון גבוה ובסופו של דבר עלולה להתפתח התנגשות אלימה, שתגרור את האזור כולו למערבולת של שפיכות דמים. אנו מאמינים שיש להמשיך ולקיים דיאלוג מדיני תוך הכרה בכך שתמיד תהיינה קבוצות קיצוניות שתנסנה, באמצעות טרור, לפגוע בתהליך ובאלו המובילים אותו.

נילחם מלחמת חורמה בטרור בכל מקום ובכל האמצעים

תוכנית ברק מציגה עמדה בלתי מתפשרת בנושא הטרור. עלינו להמשיך את מלחמת החורמה ביוזמי ומבצעי הטרור. אנו מאמינים שיש להלחם בטרור בכל הכוח, בכל מקום ובכל האמצעים.

נגן על שלמותה של ירושלים

ירושלים השלמה היא בירתה הניצחית של מדינת ישראל. לא נתפשר ולא נוותר על עקרון זה.

נבטיח גבולות בטוחים

לא נחזור, בשום מקרה, לגבולות 67'. לא נתפשר על בטחונה של מדינת ישראל ואזרחיה. כל הסדר אליו נגיע יהיה מותנה בשמירת גבולות בטוחים וביכולתנו להגן על המדינה ואזרחיה. בכל הסדר אליו נגיע ישארו רוב המתישבים בגושי הישובים שבשטחים שבידינו.

"35 שנים מחיי הייתי חייל והקדשתי לבטחון, שכלתי חברים ואיבדתי לוחמים. כלוחם וכמפקד בסיירת מטכ"ל, כמפקד בשריון, כראש אמ"ן, כאלוף פיקוד וקרמטכ"ל, תמיד ידעתי כי הכח המניע העיקרי שלנו הוא האמונה כי נוסתה כל דרך, מוצה כל מהלך ונפרץ כל מחסום כדי למנוע את המלחמה הבאה."

אהוד ברק, דברים שנשא ביום הזכרון.

נקדם את תהליך השלום תוך שמירה על
גבולות בטוחים. נילחם בטרור ללא פשרות.

תוכנית ברק - לישראל טובה יותר.

לא נסכים להקמתה של מדינה פלסטינאית באופן חד-צדדי לפני חתימת הסדר הקבע.

רק תהליך מדיני הנעשה תוך דיאלוג, הסכמה, כבוד הדדי ויחסי אמון בין המנהיגים, יוביל בסופו של דבר לשלום אמיתי, יחסי שכנות טובים, ואמון בין העמים. אי עמידה בהסכמים וחוסר אמון בין מנהיגים יביאו בסופו של דבר לאלומות ולשפיכות דמים.

מתוך האמונה שאסור למדינה יהודית לשלוט בעם אחר, תוכנית ברק מציעה לפעול **להיפרדות פיזית** בין שני העמים תוך תאום הלחימה בטורו, ביסוס הקשרים הכלכליים וחזוק קשרי האמון. רק היפרדות מעין זו תביא בטחון אישי לאזרחי המדינה ותשרת את האינטרסים המדיניים, הביטחוניים והמוסריים של מדינת ישראל.

אנו מכירים ברשות הפלסטינאית ובראשיה כמנהיגי העם הפלסטינאי, ומאמינים שראשיה מבינים שלא ניתן לכפות עלינו פתרון בכוח ושרק בדרך של דיאלוג מדיני ניתן יהיה להגיע להסדר של קבע עם מדינת ישראל. מבחינת האינטרס הישראלי, עדיפה הקמתה של קונפדרציה פלסטינאית-ירדנית, בהסכמה פלסטינית ירדנית. מדינה פלסטינאית, אינה ולא תהיה מטרה ישראלית. עם זאת, במידה שמדינה פלסטינאית תהיה תוצאתו של הסכם הקבע, יש להקפיד שהמגבלות הבטחוניות והפוליטיות שיוסכם עליהן, תשקפנה את האינטרסים החיוניים של מדינת ישראל.

נחתור לקדם את המשא ומתן עם סוריה.

תוכנית ברק מציעה לחדש את המשא ומתן עם סוריה במטרה להגיע ל"שלום של אמיצים". שלום שלא יפגע בבטחון ישראל, על בסיס העקרונות: עומק הנסיגה כעומק השלום, הנורמליזציה ואיכות סידורי התרעה והביטחון. רק כאשר נדע את עמדת הסורים בבעיות יסוד כמו בעלות על מקורות המים, מיגור הטרור, פתרון בעיית לבנון, הבטחת סידורי הביטחון, הסדרי התרעה מוקדמת, קידום הנורמליזציה ושיתוף פעולה כלכלי נוכל להגדיר את עומק המשרה שאנו מוכנים לעשות בנוכח.

ההסכם הכולל שיושג יובא למשאל עם.

נפעל להוצאת צה"ל בשלבים מלבנון, כחלק מהסדר כולל.

אין לנו, ולא יהיו לנו דרישות טריטוריאליות ממשלת לבנון. יחד עם זאת, במצב הנוכחי, נוכחות צה"ל בלבנון חיונית להבטחת שלומם של יושבי הגליל. דרוש לנו הסכם שיבטיח קיומה של כתובת מדינית שתהיה אחראית למניעת טרור. כל עוד לא יהיה הסכם כזה, נמשיך לתת גיבוי לצה"ל לפעול בעוצמה כנגד כל מחזיק נשק בלבנון המסכן את חיילי צה"ל או את אזרחי מדינת ישראל.

תוכנית ברק ליציאה מלבנון בשלבים, על בסיס הסדר צבאי מדיני ישראלי-לבנוני בערבות סורית, שבמסגרתו יוכנסו לאזורים שצה"ל יפנה כוחות צבא לבנון וכוחות בינלאומיים, היא הדרך היחידה לפתרון הבעיה בלבנון מבלי להמר על בטחון יישובי הצפון.

"יעדנו - פשרה היסטורית וקץ למלחמות. לא לחיות לנצח על חרבנו."

אהוד ברק, מפגש עם לוחמי חטיבת הצנחנים לדורותיהם.

נפעל להוצאת צה"ל בשלבים מלבנון,
כחלק מהסדר כולל עם הסורים.

תוכנית ברק - לישראל מובה יותר.

נחזק את אבני היסוד נפעל להעמקת החינוך

חיזוק המשטר הדמוקרטי

לנוכח סימני השאלה וקריאות התגר האנטי-דמוקרטיות אליהן נחשפנו לחדתנו בעת האחרונה, יש לחזק את אבני היסוד של המשטר הדמוקרטי ולבצר את תשתיתו הרעיונית, החינוכית והמעשית. דווקא בתקופה של מתחים וחילוקי דעות עמוקים מבית, חשוב שנתאחד ונקדש את שלטון החוק, עליונות החוק, השוויון בפני החוק, שמירה על זכויות היסוד וזכויות האזרח.

הקייטוב המעמיק בשורותינו מסכן את אחדות החברה. חובתנו לקיים דיאלוג נוקב עם כל שכבות הציבור. דיאלוג שאופיו ויעדיו מעוגנים במסורת של "ואהבת לרעך כמוך", ומונעים על ידי השאיפה לשמור על אחדות העם והמדינה, ולהשיג שלום בית. ננהל דיאלוג זה תוך הקשבה ומתינות אך מבלי להתפשר על ערכי הדמוקרטיה ומרכזיותה בהווה הישראלית.

בישראל קיים היום משבר אמון במערכת הפוליטית. אנו נהל פוליטיקה שונה שתחזיר לציבור את הבטחון בכנתם של אנשי ציבור ובנכונתם לפעול למען הכלל. נציג בפני הציבור את המדיניות שלנו, כולל החלטות קשות וכאובות, בגלוי, ללא כחל ושרק.

ננהיג יום בחודש שבו ראש הממשלה ושריו יענו לשאלות של הציבור.

נפעל להעמקת החינוך לדמוקרטיה בקרב כל שכבות הציבור. נפנה את המשאבים הדרושים לחינוך זה.

נבחן את חוק הבחירה הישירה של ראש הממשלה לאור הנסיון המצטבר ונפעל לחיזוק המערכת הדמוקרטית על ידי שכלול מנגנוני האיוון והבלימה, מעמד הכנסת וחיזוק המפלגות.

מלחמה באלימות ופשיעה

במדינת ישראל הולכת ונוצרת נורמה של אי ציות לחוק. נאבק בתופעה זו, נדאג לאכוף את החוק ולהבטיח כי יוחל במידה שווה על כל האזרחים.

בשנים האחרונות הולכת הפשיעה וגוברת. באזורים מסויימים הופכות האלימות והפרת החוק את חיי התושבים לבלתי נסבלים. נקצה משאבים מוגברים למלחמה בתופעה מסוכנת זו. נפעל לחזק את המשטרה, להשביח ולהכשיר את כח האדם המגוייס לשורותיה.

לא נאפשר מצב בו אנשים חפים מפשע חיים במחד מתמיד וחשופים לאלימות הולכת וגוברת. זכותו של כל אדם לחיות את חייו בבטחון ובשלווה.

"אם למדנו משהו מרצח רבין ז"ל, הרי זה על הסכנות שבהסתה כנגד יריבים פוליטיים, ואי כיבוד הכרעות הרוב."

אהוד ברק, דברים שנשא בנייס בליך, ר"ג.

של המשטר הדמוקרטי. לדמוקרטיה בקרב כל שכבות הציבור.

מדינה יהודית

מדינת ישראל היא מדינה יהודית, ביתם הלאומי של כל היהודים באשר הם. כמגשימה של הציונות אנו רואים עצמנו כיורשיה וממשיכיה של התרבות היהודית והתרבות העברית המפוארת. הווייתנו וזהותנו יונקות מהמורשת היהודית. נתיב אחד מוליך משורשי מורשתנו הדתית והתרבותית לעתידה של מדינת ישראל.

אנו עוסקים היום בעיצובה של ישראל כמדינה ציונית, יהודית ודמוקרטית, מדינה המתבססת על שילוב ואיזון בין ערכי התרבות היהודית וערכים ליברלים-דמוקרטים. מדינה המביאה לידי ביטוי את מחויבותנו לערכים הומניסטיים ולערכי הצדק החברתי המשווים במורשת היהודית.

המתרון הראוי ליחסי דת ומדינה חייב להתעצב תוך כדי דיאלוג שיקיף את כל זרמי הציבור, דיאלוג שיוכל להסכמה המבוססת על חופש הדת וחירות הפרט.

באם אורחי ישראל היהודים לא יראו ביהדות את המורשת המשותפת להם ולא ירצו לשמר אותה, תחדל ישראל מלהיות מדינה יהודית. אי לכך רובצת על מערכת החינוך אחריות כבדה. עליה לאפשר לבני הדור הצעיר להכיר את היהדות ולהפנים את ערכיה. לימודי היהדות אמורים לאפשר לכל יהודי להכיר את עומק ורוחב התרבות היהודית לדורותיה, ולהעניק לו את היכולת לאמץ, מתוך מכלול רחב זה, את אותם היבטים המשמעותיים לחייו.

שימור הזהות היהודית וטיפוחה יסייע לשמירת הקשר עם יהדות התמוצות.

אנו עם אחד ועלינו לשמור על אחדותנו וייחודנו. נפעל להפחתת העוינות, להידברות בין הקבוצות השונות ולמציאת פתרונות הולמים לחוק ההמרה שיאפשרו לכל הזרמים ביהדות לחיות זה לצד זה בהבנה ובכבוד הדדי.

נחתור לבסס את מעמדה של ישראל כמדינה ציונית יהודית ודמוקרטית, המבוססת על ערכי הצדק, החירות ואהבת האדם.

"איננו יכולים לקיים כאן חברה יהודית בעלת שורשים וזיקה בלתי הפיכים לארץ-ישראל, ללא העוגן התרבותי-רוחני של מורשת ישראל."

אהוד ברק, דברים שנשא בחוג משוב.

אנו עם אחד. עלינו לשמור על אחדותנו וייחודנו
ולפעול להידברות בין כל הזרמים בעם.

כלכלה וחברה המדינה הסולידרית

הפערים הכלכליים ההולכים ומעמיקים, והתפשטות האבטלה, גורמים סבל רב למאות אלפי אזרחים ומאיימים על חוסנה ואחדותה של החברה הישראלית. ההזנחה החברתית-כלכלית של שכבות מסוימות הולידה מצוקה אנושית ופילוג בעם ועלולה להוליך את ישראל להתפוררות פנימית שתחליש את יכולתה להתמודד עם האתגרים הביטחוניים והחברתיים הניצבים בפניה. אני מאמין שעצמתה של מדינת ישראל מותנית בצמיחה כלכלית, בהבטחת תעסוקה, וחלוקה צודקת של משאבי המדינה.

צמיחה כלכלית, הבטחת תעסוקה, יצירת הזדמנויות עיסוקיות חדשות, ומשיכת השקעות בינלאומיות, לא תתאפשר באזור שאין בו יציבות ביטחונית-מדינית. אני מאמין כי אם לא יכון שלום באזורנו עלולה ישראל להחמיץ את ההזדמנות לממש את הפוטנציאל הכלכלי הגלום בה.

המצע הכלכלי-חברתי המוצג כאן מונע על-ידי רגישות אנושית למצוקת הזולת וחתירה לצדק חברתי. ביסודו רעיון **המדינה הסולידרית** המטפחת את עקרונות השרות לאזרח והתרומה לחברה. המדינה הסולידרית מעודדת כלכלה חופשית המבוססת על בעלות פרטית, תחרות חופשית והתערבות מינימלית בשלב הייצור, אך פועלת להתאים את תוצאות פעילות זו ליעדים חברתיים של חלוקה רצויה של הכנסות ורכוש.

במדינה הסולידרית, מעורבות ממשלתית מוצדקת רק באותם תחומים בהם כלכלת השוק אינה מסוגלת להביא לתוצאות כלכליות וחברתיות רצויות: הבטחת בטחון, חינוך ובריאות, חלוקה הוגנת של הכנסה וצמצום פערים, ויצירת תשתיות פיזיות. בטווח הארוך, השקעה בתחומים אלו מעודדת צמיחה כלכלית ותורמת לשוויון הזדמנויות. התשואה הגבוהה ביותר מתקבלת מהשקעות בתחום החינוך, עקב תרומתו של תחום זה לפיתוח ההון האנושי. החינוך מהווה גם אמצעי יעיל לצמצום פערים בין מגזרי האוכלוסיה השונים ומאפשר ניצול מירבי של הפוטנציאל האנושי. תרומתה של ההשקעה בבריאות לצמיחה נובעת מהגדלת פעילות ויעילות כח העבודה. השקעה מתמשכת בתשתיות פיזיות (תחבורה, תקשורת וכו'), קריטית ליעילות המגזר העיסוקי היצרני. תשתית תעבורתית הולמת, מקרבת את הפריפריה למרכז ומקלה על הקשיים הרבים עמם מתמודדת הפריפריה; מאפשרת העסקה של תושבי הפריפריה במרכז, ומעודדת הקמת תעשייה בפריפריה.

על פי תכנית ברק, חלוקת משאבים ממלכתיים תעשה אך ורק על פי קריטריונים המבוססים על צרכי האזרחים ויעדי המדינה, ולא על פי מפתח סקטוריאלי וכניעה ללחצים פוליטיים.

מבנה המשק

נפעל להגדלת רמת התחרות במשק על ידי הגבלת המונופולים, הקטנת הריכוזיות ושחרור פעילות עסקית ממגבלות רגולטוריות, ויצירת הממשלה מבעלות על מערכות עיסוקיות שאין לממשלה יתרון יחסי בניהולן.

תעשייה

נפעל להרחבת בסיס תעשיית ההיי-טק ותעשיות מתקדמות אחרות על ידי תמיכה כספית מוגברת במחקר ומיתוח והכשרת אנשי תוכנה ומהנדסים בקצב מואץ. כמו כן, נעודד תעשיינים להקים תשתיות בשווקים הבינלאומיים על ידי רכישת מפעלים ומערכי שיווק בחו"ל.

נשנה את סדר העדיפויות לטובת הדברים
החשובים באמת - חינוך, בריאות ותשתיות.

אנו חותרים לקיים חברה צודקת שיש בה משק חופשי והשקעות ממשלתיות נבונות

מסגרת התקציב

תפקידה של הממשלה לעצב תנאים לצמיחה כלכלית מתמשכת על ידי קביעת סדר עדיפויות מתאים, חתירה לצמצום פערים והקטנת רמת אי-הודאות במערכת המשקית. סדר העדיפויות במסגרת התקציב ישונה כך שעיקרו יוקצה **לחינוך, בריאות ותשתיות**. על חשבון אותם סעיפי תקציב המוקצים למגזרים פוליטיים שונים. מעורבות הממשלה צריכה להתרכז בתחומים אלו, ולאפשר לשוק החופשי לפעול ביעילות בכל שאר המגזרים. באמצעות מדיניות זו נביא לכך שגודל התקציב, כאחוז מהתוצר הלאומי, יקטן. זאת, מבלי למנוע באיכות השרותים הניתנים לאזרח ומבלי להגדיל את הפערים החברתיים.

הקטנת הוצאות הממשלה תאפשר הקטנת נטל המס על המגזר הפרטי והעיסקי ותביא לצמיחה הדרגתית וקבועה, לאורך זמן. צמיחה זו תאפשר את צמצום הנרעון התקציבי ונידול ריאלי בהוצאות הממשלה (על אף הקטנת חלקם של הוצאות אלו מסך התוצר הלאומי). שמירת מסגרת התקציב תוביל ליציבות, תאפשר הורדת הריבית, ובסיוע ליברליזציה מבוקרת במטבע זר תוביל לעידוד היצוא והקטנת היבוא.

שוק ההון

עידוד שוק ההון מהווה נדבך חשוב בתוכנית ברק. קרנות הפנסיה וקופות הגמל ישולבו בשוק ההון. מצד אחד זכויות המבוטחים יישמרו על ידי הטבות מס ואבטחת תשואה חלקית, ומצד שני יתומצו קרנות הפנסיה וקופות הגמל להשקיע בשוק ההון. מנגנון המיסוי יופעל כדי לעודד חסכון לטווח ארוך. חיסכון הנדרש למשק כאמצעי להוזלת משכנתאות ועידוד השקעות ריאליות.

מיסים

דרושה רפורמה במבנה מערכת המיסוי. הקטנת שיעורו והרחבת בסיס המס. אין חולק על כך שהקטנת שיעור המס תהווה תמריץ לעבודה ולצמיחה. תוכנית ברק חותרת להקטין את נטל המס ותשלומי חובה על שכבות הביניים. שכבה זו מהווה את חוט השדרה של כוח העבודה בתעשייה, במסחר, בשרותים ובמגזר הציבורי.

העברת הדיוור הציבורי לידי הדיירים

הדיוור הציבורי הוא אחד מהמכשירים החשובים לצמצום ממדי העוני בישראל. בדירות של חברות לדיוור ציבורי מתגוררות כיום למעלה ממאה אלף משפחות. דיירים אלו נתקלים בקשיים רבים בבואם למצות את זכויותיהם כדיירים ולהבטיח את זכויות הדיוור של דייר ממשלתי. על פי תוכנית ברק, דיירים המתגוררים לפחות חמש שנים בדיוור ציבורי ושאינן בבעלותם דירה נוספת, יוכלו לרכוש את הדירות הציבוריות בהן הם מתגוררים במחיר מסובסד. זכות זו תינתן גם לדייר ממשלתי. העברת הדיוור הציבורי לידי הדיירים הנוכחיים, תחייב יצירת פתרונות דיוור לאנשים חדשים.

סיוע לזוגות צעירים לרכישת דירה

תוכנית ברק תציע שורה של תיקוני חקיקה שיקלו על זוגות צעירים ברכישת דירה ובהחזר חובות הנובעים מלקיחת משכנתא. צעדים אלו יביאו לכך שרכישת דירה, תוך הסתייעות במשכנתא, תהיה בהישג ידו של כל אזרח בישראל.

העלאת רמת החיים הריאלית

רמת החיים הריאלית נקבעת לא רק על פי הכנסתו של האדם אלא גם על פי כוח הקניה שלו, והתועלת שניתן להפיק מהמוצרים הנירכשים. לכן, הוולתם של מוצרים ושירותים והעלאת איכותם עומדת בעדימות גבוהה לא פחות מהגדלת ההכנסה הנומינלית. תוכנית ברק מציעה לייעל ולפתח את המערכות הממשלתיות והציבוריות המספקות לצרכן מידע ואת הבקרה על טיב המוצרים והשרותים שהוא מקבל בשוק הפרטי ובשוק הציבורי, ולעודד תחרות בין יצרנים, מוכרים וספקי שרותים לטובת הצרכן.

אחריות הדדית ורגישות אנושית.
יאפשרו לקבוצות רבות לצאת ממעגל המצוקה.

נגן על ילדים הגדלים בתנאי מצוקה ונחלץ נספק הכשרה מקצועית ונעודד

הפרטה

תוכנית ברק מציעה להפריט את כל החברות הממשלתיות וכן חלקים מסויימים של השירות הממשלתי. העברת מונקציות ממשלתיות וציבוריות ליזמות פרטית יכולה לשפר את תיפקודן של מערכות אלו ולשפר את השירותים הניתנים לאזרח. בכל תהליך של הפרטה יש לשמור על שני כללי יסוד: שמירה על מקום העבודה של עובדי התאגיד המופרט ורמת הכנסתם לתקופת זמן של 3-5 שנים. הכרה בעיקרון כי שוויו של המפעל נוצר מעבודת המועלים ולכן מגיע להם חלק מהתמורה המתקבלת מרכישת החברה אם באורח ישיר ואם כמניית בחברה המופרטת.

תשתיות

השקעה בתשתיות תעבורתיות תצמצם את המרחק בין המרכז לנגב ולגליל, תפתח בפני תושבי אזורים אלו אפשרויות תעסוקתיות, השכלתיות ותרבותיות חדשות, תעודד מועסקים לעבוד באזורים אלו ותקדם פיתוח תעשיית ועסקים בנגב ובגליל.

מלחמה בעוני ובאבטלה

העוני והאבטלה הם מהנושאים הכואבים ביותר שהחברה הישראלית מתמודדת איתם. הפערים החברתיים במדינת ישראל הולכים ומחריפים. יותר ויותר ילדים גדלים היום במציאות של עוני ומצוקה, יותר ויותר ילדים חוזרים היום לבית שבו ההורים אינם יכולים לפרנס את משפחתם. **תוכנית ברק שמה דגש על המלחמה בעוני ובאבטלה.** הערובה הטובה ביותר לצמצום האבטלה והעוני היא צמיחת המשק ויצירת מקומות עבודה חדשים. תוכנית ברק תפעל לקדם יעדים אלו באמצעים הכלכליים והפוליטיים שהוזכרו. גם צמיחה מהירה לא תוכל למנוע את סנידתן של תעשיות מסורתיות ופליטתם של אלפי עובדים, לאחר עשרות שנות עבודה יצרנית, לשוק שבו אינם מסוגלים לנווט את דרכם. תוכנית ברק מציעה סיוע וליווי ממשלתי להסבה מקצועית ולתהליך מציאת תעסוקה חליפית. הממשלה תפעל בעניין זה, בשיתוף עם הסקטור הפרטי, ארגוני עובדים, השלטון המקומי וכן עמותות וטפסים התנדבותיים, ליצור מקומות עבודה ועיסוק למובטלים.

תוכנית ברק תפעל לעידוד הצמיחה ולקידום התעסוקה על ידי הצעדים הבאים:

- מעורבות ממשלתית ליצירת מקומות עבודה בסקטור הפרטי ובסקטור השלישי (אירגונים התנדבותיים ומלכ"רים).
- הרחבת הזדמנויות התעסוקה על ידי הקמת רשת רחבה של הכשרה מקצועית הכוללת שני מרכיבים: מתן הכשרה כללית למובטלים, סבסוד הכשרה תוך-מפעלית והסבה מקצועית.
- עידוד יזמות של עסקים קטנים, תוך שימת דגש על עסקים בבעלות נשים ועולים.
- מתן תמריצים למעסיקים שיקצו מקומות עבודה לחברי קבוצות המהוות מוקדי אבטלה: צעירים, עולים ונשים.
- מתן פטור מלא ממס הכנסה ומביטוח לאומי לעובדים המשתכרים שטר מינימום.
- עידוד התעסוקה במשרות חלקיות במיוחד בקרב משפחות חד הוריות.
- ייעול חיפוש עבודה על ידי לשכות התעסוקה.
- עדכון מדיניות חלוקת דמי האבטלה תוך מתן דגש על הכנסת המשפחה ויכולת בני הזוג לצאת לעבודה.
- תמיכה בילדים ממשפחות המצויות מתחת לקו העוני, והבטחת יכולתם להנות משרותי בריאות וחינוך הולמים.

**"אני רואה את הכאב האנושי הצורב, את הבושה של הורים שאינם יכולים לממן לילדיהם
השתתפות בטיוול שנתי, את כאבם של לוחמים צעירים בגולני שעוזבים מאחוריהם את
אביהם המובטל, ואת עומק החרדה מפני הפלגנות הנזרעת בעם והעדפת קבוצות לחץ."**

אהוד ברק, כנס מפלגת העבודה באופקים.

אותם ממעגל העוני. נרחיב את מקורות התעסוקה,
מפעלים היוצרים מקומות עבודה במוקדי אבטלה.

נחיל את חוק חינוך חובה חינוך גם על גילאי 3-4, לאוניברסיטה, ונטפח מערכת חינוך המאפשרת

חינוך

החינוך הוא ציר ועוגן לתיקון והתחדשות החברה כולה. **תוכנית ברק שמה את החינוך בראש סדר העדיפויות הלאומי** ורואה בהשקעה בתשתית האנושית מנוף עיקרי לצמיחה כלכלית וחברתית. בטווח הארוך החינוך חשוב לא פחות מהביטחון; הוא מהווה מנוף לסגירת פערים בחברה, מכשיר לביסוס התשתית הערכית, המחוייבות לדמוקרטיה ואיכות החיים גם יחד.

תוכנית ברק מבטיחה חינוך חובה חינוך לגילאי 3-4, יום לימודים ארוך לכל ילדי ישראל, מלחמה בנשירה והעלאת מספר הזכאים לתעודות גמר, הרחבת מערכת ההשכלה הגבוהה והבטחת חינוך גבוה חופשי לכל דורש. אנו רוצים לפתח מערכת חינוך בה יש לבית הספר כמוסד, למנהל ולמורים, אוטונומיה נרחבת המאפשרת ומעודדת יוזמה, יצירתיות וחשיבה ביקורתית. אנו רוצים לראות מערכת חינוך מודרנית, פתוחה, קשובה לתלמיד ולהורה. מערכת חינוך המתמודדת עם השינוי ברכישת דפוסי הידע, עם טכנולוגיות מודרניות, וסביבות לימודיות חדשניות.

תוכנית ברק מתחייבת לפתח את החינוך בכל הרמות מהגיל הרך ועד לחינוך האוניברסיטאי. התוכנית תפעל למימוש היעדים הבאים:

- צמצום פערים חברתיים על ידי מתן תמריצים לקידום מערכת החינוך בישובי עדיפות-לאומית ובשכונות שיקום ורווחה, הקצאה דיפרנציאלית של תקציב החינוך והבטחת העברת מלוא התקציב ליעדי - לתלמיד ולבית הספר.
- הפעלת חינוך לגיל הרך במימון ממשלתי, תוך השוואת התנאים בין כל המסגרות החינוכיות לגיל זה.
- הפעלת יום חינוך ארוך שיביא לצימצום פערים חברתיים ויסייע להורים לילדים צעירים להשתלב בשוק העבודה.
- העלאת איכות הלימודים ע"י תמרוץ מורים המלמדים בשכונות ובעיירות הפיתוח.
- מאבק בנשירה מבית הספר ופיתוח מסלולי הזדמנות שניה.
- עידוד וסיוע לנוער לסיים תיכון ולהשיג תעודת גמר שתאפשר כניסה למערכת ההשכלה הגבוהה.
- הרחבת מערכת ההשכלה הגבוהה והקמת מערכת סיוע שתאפשר לכל המעוניין לרכוש השכלה גבוהה. תכנון מחדש של מערכת ההשכלה הגבוהה כך שתוכל לאפשר לכל בוגרי התואר הראשון המעוניינים בכך והעומדים בדרישות הקבלה, להמשיך ללמוד לתארים מתקדמים.
- מתן תמריצים ומענקים שיעודדו את משוחררי צה"ל ללמוד ולהישאר בארץ.
- פיתוח חינוך טכנולוגי שיעצב דור חדש של מדענים, חוקרים ומורים ויאפשר לישראל להשתלב בצמרת המחקר והתעשייה בתחומי המדע והטכנולוגיה.

החינוך יעמוד בראש סדר העדיפויות שלנו. אנו רואים בו כלי מרכזי לצימצום פערים, להבטחת שגשוג כלכלי ורווחה חברתית. ננהיג חינוך חובה חינוך לגילאי 3-4, יום לימודים ארוך לכל ילדי ישראל, נלחם בנשירה ונעלה את מספר הבוגרים בעלי תעודות גמר, נאפשר לכל המעוניין לרכוש השכלה גבוהה ונפתח את החינוך המדעי המתקדם שימקם את ישראל בחזית הטכנולוגית של עולם המחר.

"אין בחברתנו נושא שיש נכונות רבה יותר של דור המבוגרים להקריב למענו, מאשר עתידו של הנוער."

אהוד ברק, ביקור בבניס דנמרק, שכונת קטמון, ירושלים.

ננהיג יום לימודים ארוך וכניסה חופשית
ומעודדת יוזמה, יצירתיות וחשיבה ביקורתית.

נספק לכל אזרח, ללא קשר לגיל או רמת נאפשר לכל אזרח להזדקן בכבוד

בריאות

מערכת הבריאות במדינת ישראל מתמודדת עם אתגרים קשים. הרפואה השחורה בעליה והפערים החברתיים יוצרים חוסר שיוויון ביכולת הנישה של אזרחים לשירותי בריאות איכותיים. שיוויון ורגישות חברתית הן אבני היסוד של תוכנית ברק. אנו מאמינים שהמדינה הסולידרית מחוייבת לאפשר לכל אזרחיה שרותי בריאות מתקדמים ללא קשר להכנסתם וגילם. על פי תוכנית ברק, יושם דגש מיוחד על אספקת שירותי בריאות הולמים לגימלאים, הראויים לטיפול ותמיכה בזכות ולא בחסד.

- הסבה של משרד הבריאות מגוף המספק במישרין שירותי בריאות, למשרד המתווה מדיניות, מכוון ומפקח, דואג לקיום סטנדרטים נאותים בכל המערכת, מונע ביובוז וכפילות, ומפעיל בקרה כללית. במדיניות המשרד יועדפו הרפואה הראשונית והמונעת על פני הרפואה האישפוזית. ינתן דגש מיוחד לפיתוח רפואה מונעת בקרב נשים.

- תאום בין מוסדות האישפוז ובין השירותים האמבולטוריים, וקביעת רציפות בטיפול בחולה, תוך הדגשת חשיבות רפואת המשפחה. דבר זה יוביל לאחריות כוללת ומתואמת של שני חלקי המערכת על הטיפול בחולה בין אם הוא נעשה בבית החולים או בקהילה - ויחסוך בין היתר הוצאות מיותרות הכרוכות בבדיקות חוזרות ובלתי מצודקות הנעשות בשתי הרשויות הרפואיות: האמבולטורית והאישפוזית.

- הסדרת האישפוז הסייעדי והביטוח. התקנת מתקנים נוספים של אשפוז סייעדי, תקטין חלק ניכר מהעומס המוטל על בתי החולים הכלליים, המאשפזים כיום, בעלות יקרה, קשישים סייעדיים במחלקות מנימיות. אנו מחוייבים להבטיח לכל אזרחי המדינה את האפשרות להזדקן בכבוד מבלי ליפול לנטל על אחרים.

"אני מסתכל בהורי, שאני אוהב מאוד, וחושב לעצמי שכל אדם במדינת ישראל חייב להיות משוכנע שבימי זקנתו יוכל לחיות חיים של כבוד."

אהוד ברק, במפגש עם גימלאים.

הכנסה, שירותי בריאות נאותים.
מבלי ליפול לנטל על אחריים.

המשך העליה וקליטתה

עליה וחברה

מראשית ימי הציונות תרמה העליה לבנייה וחיווקה של מדינת ישראל. תוכנית ברק רואה בהמשך העליה מפתח לצמיחתה ועצמתה העתידית של מדינת ישראל. התוכנית שמה בעדיפות עליונה את עידוד העליה ודאגה לשילוב עולים במוקדי הכוח וההשפעה של החברה הישראלית.

קליטתם המוצלחת של מאות אלפי עולים היא הישג אנושי, חברתי וכלכלי אדיר. עם זאת עלינו להכיר בכך שהעליה חייבה את העולים להתנתק מקרקע צמיחתם ולאבד את ייחודם התרבותי. חבלי הקליטה וקשיי ההשתלבות, פגעו בכבודם ובדימויים העצמי של רבים מהעולים וגרמו לתחושות ניכור מהגופים הקולטים, תחושות שהותירו צלקות עמוקות. העדר שיוויון הודמנויות העמיק את תחושת הקיפוח וההפליה, ויצר קרע בין רבים מן העולים לבין הגופים שעסקו במלאכת הקליטה המורכבת, בראשם מפלגת העבודה. עלינו לאחות קרע זה.

בקשת הסליחה שביקשתי מבני עדות המזרח היא צעד ראשון בכיוון זה. אני קורא לציבור הישראלי להכיר בכאבם ובקשיי קליטתם של העולים ממדינות ערב, ולפעול לצמצום הפערים הכלכליים והחברתיים, שמקורם בשנות הקליטה הקשות.

עלינו ללמוד מנסיון העבר, לפתוח בדו-שיח כן עם העולים מהעליות השונות על אופי החברה הישראלית, ולעצב מדיניות קליטה חדשה שתאפשר לעולים מברית המועצות, רוסיה וחבר המדינות ולעולי אתיופיה, שעדיין מתמודדים עם הקשיים הכרוכים בהשתלבות בחברה חדשה, למצוא כאן את ביתם מבלי לאבד את זהותם וכבודם.

- נפעל לסייע לעולים לשמור על תרבותם, לשונם ומנהגיהם למענם ולמעננו, שכן כולנו נהנים מהעושר התרבותי שהעליה מביאה.
- נלחם באפליה ובהתנשאות כלפי העולים. נאבק למען סובלנות ופתיחות תרבותית להוויה היחודית של העולים ללא פטרונות או אדנות.
- נפעל למציאת פתרונות דיור הולמים לעולים.
- נפעל לסייע לעולים חדשים למצוא תעסוקה הולמת, ובמידת הצורך נסייע בהכשרה והסבה מקצועיים.
- נפעל לסייע לילדי עולים להקלט במערכת החינוך, ונלחם בנשירה של ילדי עולים ממערכת החינוך.
- נפעל לשילוב עולים בהובלת המפלגה והמדינה.
- במסגרת המתרונות הכלליים נדגיש את חשיבות הסיוע לוותיקי מלחמת העולם השנייה, לעולים קשישים ולאמהות חד-הוריות.

"בלי עליה, מדינת ישראל לא היתה קמה, ובלי עליה היא לא היתה יכולה להתפתח ולהפוך למה שהיא היום: מדינה מודרנית, מתועשת, בעלת איכות בלתי רגילה."

אהוד ברק, פגישה עם עולים מרוסיה בנצרת עילית.

המוצלחת היא מפתח
לצמיחתה ועוצמתה של מדינת ישראל.

ניישם את תוכנית 'הזדמנויות 2000' שתבטיח ייצוג נאות לנשים בתחום

מעמד האישה

תוכנית ברק מתחייבת להוביל את המאבק לקידום מעמד האישה בחברה הישראלית. בכניסת התוכנית עומדות שתי הנחות יסוד: האחת, שיוויון זכויות והזדמנויות מתחייב מאופיה של ישראל כחברה דמוקרטית. השנייה, מבחינה חברתית, היכולת הנשית היא משאב בלתי מנוצל. אי ניצולו של משאב זה פוגע בחברה כולה ומפחית את יכולתה להתמודד עם היעדים החברתיים והכלכליים הניצבים בפניה.

ציבור הנשים הוא ציבור חזק ומשכיל ועליו להשתלב בצמרת העשייה החברתית, הכלכלית והפוליטית. תוכנית ברק נועדה לסייע לנשים להשיג יעד זה, ולתפוס את המעמד החברתי-כלכלי-פוליטי הראוי להן. **צעד ראשון בכיוון זה היה אישור ועידת המפלגה את תוכנית ברק להבטחת ייצוג לנשים מ-25% בכנסת הבאה ועד ל-40% בשנת 2010.**

על מנת לקדם את מעמד האישה, נקדם את תוכנית "הזדמנויות 2000" שעיקריה:

- הקמת רשות שתעקוב אחר יישום חוק שכר שווה, חוק שוויון הזדמנויות בתעסוקה וחוק שכר מינימום ותאכוף אותם.
- בחינת השכר והקידום של נשים בשרות הציבורי, ואימוץ תוכנית של אפליה מתקנת לצמצום הפערים הקיימים.
- אימוץ החלטת ממשלה האוסרת חתימת חוזים עם גופים כלכליים המפלים עובדים על יסוד מין, גזע, או לאום.
- שינויים מבניים במשק שיאפשרו להורים לילדים צעירים להמשיך בעבודתם: שעות עבודה גמישות, יום לימודים ארוך, מעונות יום לגיל הרך, תמיכה והדרכה להורים עובדים, במסגרת טיפת חלב.
- הכרה בהוצאות הכרוכות בטיפול בילדים, כאשר שני בני הזוג עובדים, דבר שיגביר את הכדאיות של יציאת הורים לילדים צעירים לעבודה.
- הקמת רשות למאבק באלימות נגד נשים. רשות זו תתאם את פעילויות הרשויות השונות, תפעל להרחיב ולממן את רשת המעונות לנשים מוכות ואת תוכניות הגמילה לגברים מכים, תפתח תוכניות לטיפול בנשים מוכות במסגרת המשפחה ותעקוב אחר אכיפת מכלול החוקים שנועדו להלחם באלימות כנגד נשים.

"מראשית דרכי הפוליטית הבטחתי לקדם את מעמד הנשים; הבטחתי ועשיתי. בהנהגתי עשתה מפלגת העבודה צעד ניכר בכיוון זה והבטיחה ייצוג לנשים בכל מוסדות המפלגה וברשימותיה. זהו רק צעד ראשון בהבטחת שוויון מלא לנשים."

אהוד ברק, נאום בכנסת ביום האשה הבינלאומי.

הפוליטי, הכלכלי והחברתי.

נשווה את התקציבים המופנים לבני קבוצות המיעוט. נשפר

שיוויון זכויות ומעמד המיעוטים

ניסיונו ההיסטורי של עם ישראל מחייב להבטיח את זכויות המיעוטים לחיים בכבוד, לאפשר להם לשמור על ייחודם התרבותי-דתי ולהבטיח שיוויון אמת ברוח ערכי מגילת העצמאות. אזרחי ישראל הערבים הם אזרחים נאמנים המהווים שותפים מלאים לצמיחתה ופריחתה של מדינת ישראל. חובה על מדינת ישראל לשמור על זכויותיהם ולהעניק להם משאבים הדומים לאלו שהיא מעניקה לאזרחיה היהודים. החיים המשותפים של ערבים ויהודים יהיו טובים הרבה יותר כאשר ייכון באיזורנו שלום. אני רואה את עצמי מחוייב לתהליך השלום. שלום שיאפשר למדינת ישראל למצוא את מקומה במזרח התיכון, ולפתח יחסי שכנות טובה עם כל עמי האיזור.

תוכנית ברק רואה בביטול האפליה נגד חברי קבוצות המיעוט יעד מרכזי.

● נאבק למען שוויון מלא לאזרחי ישראל הערבים, הבדואים, הדרוזים ושאר בני המיעוטים. שיוויון בחינוך, בתעסוקה, בדיור ובתשתיות.

● נשווה את התקציבים המופנים לבני קבוצות המיעוט.

● נפעל לשיפור מערכת החינוך במגזר הערבי. בשיתוף עם ראשי הציבור הערבי, נבחן דרכים לשפר מערכת זו, להשוות את רמתה לזו של מערכת החינוך היהודית.

● נפעל למען יצירת תשתית כלכלית וחברתית בישובי המיעוטים, השווה באיכותה לזו המצוייה בישובים יהודיים.

● נפעל לשלב בני מיעוטים בשירות הציבורי, בכל הרמות כולל ברמות הגבוהות ביותר.

● במגילת העצמאות התחייבה ישראל לשוויון זכויות לכל אזרחיה, ללא הבדל דת, גזע, לאום או מין. נפעל למימוש שוויון זה, לסגירת פערים ולביטול כל סוג של קיפוח.

"מאז קמה מדינת ישראל גילו אזרחיה הערבים נאמנות למדינה. אני יודע להעריך נאמנות זו שהשתמרה למרות כל הקשיים."

אהוד ברק, דברים שנשא במנישה בשמרעם.

את מערכת החינוך במגזר הערבי.

גיוס תלמידי ישיבות לצה"ל ולשירות אזרחי

גם בעידן של שלום, לא נוכל לוותר על צבא חזק. מדינת ישראל חשה מחוייבות מיוחדת לחיילי צה"ל הנושאים בעול ההגנה על בטחון המדינה ומסכנים את חייהם למענה.

חלוקה בלתי צודקת של הנטל הביטחוני והאזרחי מעצימה את המתחים החברתיים ומחדדת את אי השוויון בין אזרחי ישראל. העובדה שמספר הולך וגדל של חרדים מקבל פטור משירות בצה"ל ונאלץ להיות סמוך על שולחן הישיבות לצורך פרנסתו, הופכת ציבור זה לציבור הניזון מהמדינה אך אינו תורם תרומה משמעותית לכלכלתה או לביטחונה.

מצב העניינים הנוכחי, בו הציבור החרדי פטור מנשיאה בנטל ביטחוני, הוא מצב בלתי צודק ובלתי הוגן. הצעתי שינוי לחוק שרות בטחון, על פיו יבוטל הפטור הניתן לבני הישיבות, הם יגויסו לצה"ל וישולבו ביחידותיו. פטור יינתן רק למספר מצומצם של עילויים שימשיכו בלימודיהם על חשבון הציבור. על פי תוכנית ברק, צה"ל יעניק בתיאום עם גורמים רבניים, פטור למספר מצומצם של תלמידי ישיבה מחוננים להמשיך בלימודי יהדות, ולמספר מצומצם של תלמידים מחוננים, להמשיך בלימודים כלליים ולהתמחות בתחומי הצטיינותם. כל האחרים, יופנו למערכת שתפנה את המתגייסים לשירות צבאי ולשירות אזרחי. במסגרת השירות הצבאי והאזרחי, יוענק לכל המגויסים חינוך למחויבות אזרחית ולהכרת ערכי הדמוקרטיה, מוסדות השילטון, עקרונות שילטון החוק, זכויות האזרח וחובותיו.

התוכנית תחייב הקמת רשות מיוחדת לשירות אזרחי, שתרכז נתונים על בני נוער בגיל גיוס, תתכנן ותפקח על פעילות השירות, תפקח ותהיה אחראית על התיאום עם משרדי הממשלה השונים: חינוך, בריאות, רווחה ומשטרה, ותהווה את חוליית הקשר עם האירגונים הכלכליים השונים במשק, יתרונותיה של תוכנית זו מרובים:

- אפשרות לרתום את הנוער החרדי לשירות צבאי ואזרחי התורם למדינה, לחברה ולקהילה בה הם חיים, שירות העשוי להניב תועלת חברתית בטווח המיידית ותועלת כלכלית בטווח הבינוני והארוך.
- קידום השיוויון בחלוקת הנטל החברתי והחובות האזרחיות בין הציבור החילוני, הדתי והחרדי.
- צימצום המתחים החברתיים שאי השיוויון הנוכחי מחדד.
- מתן אפשרות לבוגרי השירות האזרחי להשתלב במעגל התעסוקתי ובכך להעלות את רמת חייהם ולהפחית את הנטל המוטל על מוסדות הרווחה ואוצר המדינה.
- שילוב של אלפי צעירים בנקודות תורפה משקיות וכלכליות יתרום לאיכות החיים והשירותים הציבוריים במדינת ישראל.

גיוס החרדים לצה"ל הוא צו השעה. מצב בו הציבור החרדי פטור משירות צבאי, אך מקבל הטבות ניכרות מקופת המדינה, הוא בלתי צודק ויש לשנותו.

"כמי שעוקב מקרוב אחר שרותם הצבאי של נערים ונערות מכל רחבי המדינה, וכמי שפקד על חיילים דתיים, אני משוכנע שאין סתירה בין להיות איש דתי לבין הרצון והיכולת לתרום להגנת המדינה. יש לגייס את הנוער החרדי לצה"ל. חמישים שנה של חלוקה בלתי שווה של הנטל, חייבות לבוא לסיומן."

אהוד ברק, מתוך מפגש עם נוער בערב גיוס, בנבעת התחמושת.

ניישם את חוק ברק לגיוס תלמידי הישיבות
מתוך האמונה ברעיון: עם אחד - גיוס אחד.

נקים מערכת תחבורה ציבורית זמינה, יעילה ונשפר את תשתית הכבישים. נחמיר

המלחמה בתאונות הדרכים

מאות אנשים נהרגים מדי שנה ואלפים נותרים נכים לכל חייהם כתוצאה מתאונות דרכים. תאונות הדרכים מהוות את אחד מגורמי הקטל המרכזיים והנוראיים בישראל. בנוסף למחיר בחיי אדם אנו משלמים מחיר כלכלי גבוה בגלל אובדן ימי עבודה, הוצאות בריאות, וקצבאות נכים. תוכנית ברק תצא למלחמת חורמה נגד תאונות הדרכים.

- נפעל לשיפור תשתית הכבישים.
- נפעל להפעלת מערכת תחבורה ציבורית זמינה, יעילה וזולה שתקטין את העומס בכבישים.
- נפעל להעלאת הרמה המקצועית ושיפור תנאי עבודתם של נהגי הרכב הציבורי והרכב הכבד על ידי השתלמות במימון מעסיקים, צמצום שעות הנהיגה, והחלת האחריות לתאונות גם על חברות ההובלה.
- נפעל להגמשת שעות התחלת וסיום העבודה והלימודים, באופן שיסייע לצימצום נפח התחבורה בשעות העומס.
- נגדיל את התמיכה ברשויות האוכפות את החוק.
- נחמיר את העונשים על ביצוע עבירות חוזרות, ונטיל קנסות כבדים מאוד על עברייני תנועה.
- נאבק בתאונות הדרכים, על הקטל והסבל האנושי שהן מביאות. על כולנו מוטלת האחריות למנוע את הזלזול בחיי אדם, שהפך לנגע במקומותינו.

"כשאני רואה את הסבל הנגרם למשפחות שיקיריהם נפגעו בתאונות דרכים, את היתומים והאלמנות, אני מזדהה עם כאבם ומרגיש מחוייב להלחם בנגע תאונות הדרכים בכל האמצעים שבידי."

אהוד ברק, דברים שנשא בנאום בכנסת.

וזולה את העונשים על עבירות תנועה חוזרות.

נשמור על השטחים הירוקים. נגביל את אישורי הבניה באיזורים

איכות הסביבה

שמירה על איכות הסביבה היא צורך אנושי ולאומי ממדרגה ראשונה. יש לנו ארץ מופלאה, שיש לה מאפיינים טבעיים מיוחדים במינם. במשך חמישים השנים הראשונות של המדינה, בנינו ערים משגשגות וחקלאות למופת, אך דחינו את הטיפול באיכות הסביבה. הבעיות הסביבתיות אינן יכולות לחכות עוד: הנחלים מזוהמים ומהווים סכנה ציבורית - אנו חייבים לנקות אותם; מאגרי מי התהום מנוצלים מעל לקיבולתם - אנו חייבים להגן עליהם; כבישי הארץ פקוקים וסתומים - אנו חייבים לפתח אלטרנטיבות תעבורתיות הולמות.

תכנית ברק מתחייבת לשקוד על מציאת פתרונות הולמים לבעיות אלו, פתרונות המונחים על ידי דאגה לא רק להווה אלא גם לחיי ילדינו ונכדינו.

- משבר הפסולת המוצקה דורש טיפול. לא די במציאת אתרי פסולת חלופיים. יש לנהל את זרימת הפסולת, לעודד תעשיות מיחזור ושימושים חלופיים, ולהפחית את הזרימה למזבלות.
- נפעל לתכנון תשתית תעבורתית המבטיחה גישה וניידות לכל האוכלוסייה, מבלי לסכן את בריאות הציבור עקב עליה בזיהום אוויר. נשמור על השטחים הירוקים ונגביל את אישורי-הבניה באזורים שיוגדרו כחיוניים לאיכות הסביבה.

- נגן על חופי הארץ מפיתוח מופרז ונבטיח לציבור יכולת גישה חופשית לחופי הים התיכון, ים המלח, הכנרת ומפרץ אילת.

- נפעל לשקם את אנני הנחלים ולהפכם ממאגרי ביוב לריאות ירוקות של נופש וביולוגיה.
- נגדיל את התמיכה ברשויות לשמירת הטבע. נחמיר את העונשים על אלו הגורמים לזיהום סביבתי, ולהכחדת הטבע והנוף.

- נפעל להגן על בריאות ובטיחות העובדים במדינה מסכנות סביבתיות במקומות עבודה.
- בעיות סביבה אינן מכירות גבולות פוליטיים. אנו מתחייבים לפעול למען שיתוף פעולה עם שכנינו במזרחית, לצורך תכנון וביצוע פרויקטים לשמירת מי תהום ומקורות מים, ועל מנת לקדם טיפול משולב בפסולת מוצקה ורעילה.

נשמור על איכות הטבע והסביבה, שהיא גם איכות חיינו היום ובעתיד.

"אני מסתכל בארץ הזאת ובנופיה. אני אוהב לטייל בה וללכת בשביליה. עלינו לעשות כל מאמץ לשמור על יופיה המיוחד של ארצנו."

אהוד ברק, דברים שנשא במפגש עם פעילים למען איכות הסביבה.

שיוגדרו כחיוניים לאיכות הסביבה.

אני יודע באיזו דרך ברצוני להוביל את המדינה. בדרך זו אצעד, יחד איתכם, בביטחה ובנחישות. מיד עם בחירתי לתפקיד ראש הממשלה, אני מתחייב להתחיל ולפעול בנושאים הבאים:

נפעל להעניק לאזרחי ישראל ביטחון מירבי המבוסס על צבא חזק ושלוש אמת עם שכנינו. נשמור על ירושלים מאוחדת לנצח. לא נסכים לעולם לחזור לקווי 67:

נחוק את השילטון הדמוקרטי. נבזר את מוסדות השילטון ונאפשר לאזרחים להכיר ולהשפיע על מדיניות הממשלה.

נדאג לאכוף את החוק ולהבטיח כי יוחל במידה שווה על כל האזרחים. נקצה משאבים מוגברים למלחמה בפשע. נפעל לחיזוק המשטרה, להשבחה ולהכשרת כח האדם המגויס לשורותיה.

נחתור לבסס את מעמדה של ישראל כמדינה יהודית, ציונית ודמוקרטית המבוססת על ערכי הצדק, החרות ואהבת האדם.

נפעל לקיים חברה סולידרית וצודקת, המאופיינת על ידי אחריות הדדית ורגישות אנושית. משק חופשי והשקעות ממשלתיות נבונות בתשתיות אנושיות ופיזיות בתחומי החינוך, הבריאות והתעבורה, יאיצו את הצמיחה וייצרו תנאים ליציאת קבוצות רבות ממעגל המצוקה והעוני.

החינוך יעמוד בראש סדר העדיפויות שלנו. אנו רואים בו כלי מרכזי לצמצום פערים, להבטחת שגשוג כלכלי ורווחה חברתית. נבטיח חינוך ברמה הגבוהה ביותר לכל ילדי ישראל, נאפשר לכל המעוניין לרכוש השכלה גבוהה ונפתח חינוך מדעי מתקדם שימקם את ישראל בחזית הטכנולוגית של עולם המחר.

נבטיח לכל אזרח, ללא הבדל גיל או מצב כלכלי, שרותי בריאות הולמים. נאפשר לכל אזרח להזדקן בכבוד.

תוכנית ברק רואה בהמשך העליה מפתח לצמיחתה ועצמתה העתידית של מדינת ישראל. התוכנית שמה בעדיפות עליונה את עידוד העליה ודאגה לשילוב עולים במוקדי הכוח וההשפעה של החברה הישראלית.

שלום ובטחון

משטר דמוקרטי

מלחמה באלימות

מדינה יהודית

כלכלה וחברה המדינה הסולידרית

חינוך

בריאות

עליה וחברה

יחד נבנה ישראל טובה יותר, ישראל שהיא מקור גאווה ותקווה לנו ולילדינו.

מעמד האישה

נפעל לקדם שוויון זכויות לנשים. ניישם את תוכנית "הזדמנויות 2000" שתבטיח ייצוג נאות לנשים בתחום הפוליטי, הכלכלי והחברתי.

זכויות המיעוטים

במגילת העצמאות התחייבה ישראל לשוויון זכויות של כל אזרחיה, ללא הבדל דת, גזע, לאום או מין. נפעל למימוש שוויון זה, לסגירת פערים ולביטול כל סוג של קיפוח.

גיוס חרדים לצה"ל ולשירות אזרחי

גיוס החרדים לצה"ל הוא צו-השעה. מצב בו הציבור החרדי פטור משרות צבאי, אך מקבל הטבות ניכרות מקופת המדינה הוא בלתי צודק ויש לפעול לשנותו. נפעל ליישום חלוקה שווה של הנטל בין כל אזרחי המדינה: "עם אחד - גיוס אחד".

תאונות הדרכים

נאבק בתאונות הדרכים, בקטל ובסבל האנושי שהן מביאות. על כולנו מוטלת האחריות למנוע את הזילזול בחיי אדם שפשה במקומותינו.

איכות הסביבה

נשמור על איכות הטבע והסביבה, שהיא גם איכות חיינו היום ובעתיד. נפעל לפתור את משבר הפסולת, להגן על איכות המים והאוויר, ולשמור על ארץ ישראל יפה.

יחד נבנה חברה המקדשת את כבוד האדם וחרות הפרט. חברה המטפחת רגישות אנושית וחתירה לצדק חברתי.

**לישראל מגיעה מנהיגות אחרת,
מנהיגות ישרה, אמיצה ואמינה, השמה
במרכז את הדאגה לכל אחד ואחת מכם.
זאת המנהיגות שאני מציע לכם.**

אהוד ברק נולד ב-1942 בקיבוץ משמר השרון. הוא נשוי לנאוה ואב למיכל, יעל וענת.

ברק התגייס לצבא ב-1959 ושרת כחייל, כקצין וכמפקד סיירת מטכ"ל. במסגרת שירותו פיקד והשתתף ברבים מהמבצעים - חלקם עדיין חסויים. המפורסמים שבהם - חילוץ המטוס החטוף של סבנה וההתקפה על מפקדות המחבלים בביירות, שבמהלכה חוסלו ראשי הטרור.

במהלך שירותו בצה"ל, סיים ברק תואר ראשון בפיסיקה ומתמטיקה באוניברסיטה העברית בירושלים (1968) ותואר שני בתחום ניתוח מערכות באוניברסיטת סטנפורד שבקליפורניה (1978).

במלחמת ששת הימים ב-1967, שימש ברק כמפקד צוות סיור. במלחמת יום כיפור ב-1973, פיקד על גדוד טנקים בחזית הדרומית בסיני. במלחמת שלום הגליל ב-1982, שימש סגן מפקד הכוח העל-אוגדתי שפעל בבקעת הלבנון.

בגיל 37 הועלה ברק לדרגת תת-אלוף. בינואר 1982 הועלה לדרגת אלוף ושירת כראש אגף התכנון, ראש אגף המודיעין ואלוף פיקוד מרכז. במאי 1987 מונה לסגן הרמטכ"ל. באפריל 1991 הועלה אהוד ברק לדרגת רב-אלוף ומונה לרמטכ"ל.

במשך הקריירה הצבאית, קיבל ברק את עיטור "המופת" ו-4 צל"שים נוספים על אומץ לב והצטיינות בקרב. אהוד ברק הוא בעל מספר הצל"שים הגבוה ביותר בצה"ל.

ממאי 1994, מועד חתימת הסכם עזה-יריחו, עסק רב-אלוף ברק ביישום ההסדרים הבטחוניים של ההסכם ובפיקוח על הפריסה מחדש של הצבא בעזה וביריחו. בתקופה זו היה לו תפקיד מרכזי בשיחות עם הסורים והוא נפגש מספר פעמים עם הרמטכ"ל הסורי חיכמת שיהבי.

לאהוד ברק היה תפקיד מרכזי בניבוש הסופי של הסכם השלום עם ירדן ב-1994. זמן רב לפני חתימת ההסכם, נפגש ברק עם המלך חוסיין ועם עמיתיו הירדנים ובין השניים נוצרו יחסי אמון חמים.

כקצין בכיר, ולאחר מכן כרמטכ"ל, היה אהוד ברק במשך 14 שנה שותף קבוע בישיבות הממשלה ועבד בצורה הדוקה עם 4 ראשי ממשלה: בנין, פרס, שמיר ורבין.

ביולי 1995 קרא יצחק רבין לברק להצטרף לממשלתו כשר הפנים.

לאחר רצח רבין ז"ל, מונה ברק לשר החוץ בממשלתו של שמעון פרס. לאחר בחירות 1996 נבחר ברק לכנסת והוא חבר בוועדת חוץ ובטחון.

ביוני 1997 נבחר אהוד ברק ליו"ר מפלגת העבודה ומועמדה לראשות הממשלה.

תוכנית ברק - לישראל טובה יותר.